อาศิรพจน์

อิติปิ โส ภควา
อรหัง สัมมาสัมพุทโธ
วิชชาจรณะสัมปันโน
สุคโต โลกวิทู
อนุตตโร ปุริสทัมมสารถิ
สัตถา เทวมนุสสานัง
พุทโธ ภควาติ

ขอนอบยอบ หมอบกราบคารวะ ด้วย สุดเกล้า สุดเศียร สุดกระหม่อม ของข้าน้อยนี้ แนบ เช็ด เกลือก ถู รอง รับ อยู่ใต้ละอองผงคลีธุลีแห่งฝ่าพระบาทของสมเด็จพ่อ ผู้เป็นพระอนุตตรสัมมาสัมพุทธเจ้า พระผู้มี "พุทธคุณ" ดังกล่าวข้างต้นนั้น อย่างสุดเทิดสุดบูชายิ่ง

ข้าน้อย ผู้เป็น.....

"สมณพราหมณา สัมมัคคตา สัมมาปฏิปันนา
เย อิมัญจ โลกัง ปรัญจ โลกัง
สยัง อภิญญา
สัจฉิกัตวา ปเวเทนตีติ"

.....ได้ทำกิจแล้ว อันคือ "**ย่อมประกาศให้ผู้อื่นได้รู้ทั่วตามแล้ว**" *(ปเวเทนตีติ)* ตามที่ข้าน้อยได้ "**ทำให้รู้แจ้งแล้ว**" *(สัจฉิกัตวา)* อย่างจริงๆ-เป็นใจของตัวเอง จริงๆเป็นเจตนาแท้ของข้าน้อยเอง (สยัง อภิญญา)

ด้วยสุดเกล้าสุดเศียรสุดกระหม่อมๆ
ข้าน้อย "**สัมมาสัมพุทธสาวก**" (ผู้เขียน)

ไม่มีเวลาใดเลย ที่ไม่สมควรเปิดเผยธรรมะ

ธรรมะจะต้องถูกเปิดเผย ให้มากที่สุด ในทุก ๆ เวลา

ผู้อำพรางธรรมะ หรือ ผู้เจตนาล้มล้างธรรมะ ให้เป็นอธรรม

หรือช่วยปกป้อง ช่วยขัดขวาง ไม่ให้คนแสดงธรรม

ไม่ให้คนเปิดเผยธรรมะ นั้น

เป็นผู้ทำร้ายมนุษย์ชาติ ที่โหดเหี้ยมที่สุด.

กรุณาแก้คำผิด

หน้า 75 แก้ *วิจาร* เป็น *วิตก (บรรทัดที่ 10)*

แก้ *วิตก* เป็น *วิจาร (บรรทัดที่ 10)*

หน้า 78 แก้ อเนณชัปปัตเต แก้เป็น อเนญชัปปัตเต่ *(บรรทัดที่ 7)*

หน้า 154 ผู้มี........ (บรรทัดแรก ที่ลบเลือน)

คือ ผู้มีอภิญญา " เจโตปริยญาณ " นั้น ๆ

(ค)

ทางเอก

ภาค ๓

80:-

□ ทางเอก □

(ภาค ๓)

พิมพ์ครั้งแรก สิงหาคม ๒๕๒๒
จำนวน ๓,๕๐๐ เล่ม

สนับสนุนและเผยแพร่โดย **มูลนิธิธรรมสันติ**

รูปหน้าปก โดย **อภิสิน ศิวยาธร**

พิมพ์ที่
โรงพิมพ์ห้องภาพสุวรรณ
๑-๓ สี่แยกบางขุนพรหม
กรุงเทพ ฯ
นายชวนไชย เตชศรีสุธี ผู้พิมพ์โฆษณา ส.ค. ๒๕๒๒

คำนำ (ในการพิมพ์ครั้งที่ ๓)

หนังสือ เรื่อง "**ทางเอก**" นี้ ไม่ใช่หนังสือที่ลอก "ตำรา" และ จะไม่ใช่ข้อเขียนที่จะเหมือน "ตำรา" เล่มไหน ๆ ที่เคยมีมาแล้วไปทีเดียว แต่กลับจะมีความ "ไม่เหมือน" นั้น มากที่สุด ถึงกระนั้นก็ตาม "ทางเอก" นี้ ก็จะมีส่วนสัมพันธ์ และ เปรียบเทียบอยู่กับของเดิม "ตำรา" เดิม นั่นแหละ มากที่สุดด้วยซ้ำ

โปรดสังเกตอ่านดูดี ๆ เถิด จะเห็น**ความใหม่ของความเก่า** และหรือ จะเห็น **"ความเก่า" ที่แท้จริงขึ้นมาใหม่ !**

มีคนตั้งข้อสังเกตกันอย่างลวก ๆ ง่าย ๆ ว่า **หนังสือ "ทางเอก" นี้** "ผู้เขียน" เขียนเอาเอง คิดเอาเอง เพราะมันให้**ความรู้**ไม่เหมือน "ความรู้" เก่า ๆ เดิม ๆ ที่ผู้ตั้งข้อสังเกตทั้งหลาย ได้ยึดเชื่อยึดถือมาแล้ว หรือ ไม่เหมือนของคนอื่น ๆ ส่วนใหญ่เขา เท่าที่เห็นเท่าที่เป็นกันอยู่พื้น ๆ แล้วก็เลยสรุปเอาเองเสร็จว่า

ดังนั้น หนังสือเล่มนี้ จึงใช้ไม่ได้ !

ก็ขอบอกกันตรง ๆ เลยว่า **หนังสือ "ทางเอก" นี้** "ผู้เขียน" **เขียนเอง**จริง ๆ *ไม่ใช่ลอก "ตำรา" หรือ ไม่ใช่เลียนเขียนจาก "ตำรา" หรือ ไม่ใช่ไปเก็บ ๆ รวบรวมจาก "ตำรา" ต่าง ๆ มา และ รวบรวม "ความเห็น" ของผู้รู้ต่าง ๆ มารวม ๆ ไว้ แล้วกลายเป็น "หนังสือ" กลายเป็น "วิทยานิพนธ์"*

และ ขอยืนยันว่า **หนังสือ "ทางเอก" นี้** *ไม่ใช่หนังสือที่เป็นข้อเขียนอันเอากันแค่* **"ความรู้ นี้ ๆ นั้น ๆ ใด ๆ มันต้องตรงกับ 'ความเห็น' ของตน"** *แล้วจึงนำมาเขียนปะติดปะต่อรวบรวมไว้ หรือ นำมาสนับสนุน 'ความเห็น' ต่าง ๆ นั้นลงไว้* อย่างนั้น ก็มิใช่ด้วย !

การเขียนสนับสนุนกัน หรือ ทำออกมาแล้ว มันก็คงความเหมือนๆกัน อธิบายไว้ ก็เหมือนๆกัน แบบอย่าง ก็ตามๆกันออกมา ถ้าอย่างนั้น มันก็มีอยู่แล้ว มากมาย ใครๆก็ทำกันอยู่เยอะ "ผู้เขียน" ไม่จำเป็นจะต้องทำเลย

แต่ "ผู้เขียน" **ก็ไม่ได้มี 'จิตวิกล'** แต่อย่างไร ที่ต้องการจะเขียนอะไรออกมา โดยหวัง "ความโก้เด่น" เพียงว่า ให้มัน "แปลกใหม่" หว่าไม่ใช่สัจธรรม ไม่เข้าสาระแก่นสารของชีวิตอันประเสริฐแห่งชีวิตมนุษย์ หรือ หวัง "ความโก้เด่น" เพียงต้องการอวด "ความคิดใหม่" ต้องการให้ตนได้เป็นผู้มี "แนวใหม่" คิดค้นพบ "ของใหม่" อันเป็น**กิเลสร้าย**ตัวสำคัญ ที่ทำให้มนุษย์ "เพ้อ" ชนิดหนึ่งในสังคมมนุษย์ หรือ ในผู้มีความสามารถ ในนักศิลปะ ในนักวิทยาศาสตร์ ในนักสร้างสรร ในนักตั้งหน้าตั้งตาแต่จะหา "ของใหม่" หรือ "ประดิษฐ์–ปรุงสร้าง" สิ่งแปลกใหม่ขึ้นมาให้ตนได้ชื่อว่า "ตนเป็นเจ้าของ" *(มานะอัตตา)* สิ่งนั้นๆ โดยตนจะได้เป็น "เอก" *(สรรเสริญ)* เพราะมี "เอกลักษณ์" เพราะมี "เอกผล" อันไม่เหมือนใคร และ ไม่มีใครเหมือน

ดังนั้น "ความแปลก" ความใหม่ในหนังสือเล่มนี้ จึงเป็น "**ความรู้ยิ่งของตนเอง**" **จริงๆ** *(สยัง อภิญญา)* ที่ขอพูดโดยซื่อ บอกโดยตรงว่า มันเป็นเพียง **ทำตน หรือ ตนทำการเปิดเผยความจริง ทำความจริงให้กระจ่างแจ้ง ตามความเป็นจริง ออกมาจากที่ไม่เปิดไม่เผยเท่านั้น** *(ยถาภูตัง อัตตานัง อาวิกัตตา)* เป็นความจริงใจ **มิใช่ต้องการโชว์ความใหม่ - ความแปลกอะไร ไม่ใช่มี กิเลส เลศเล่ห์ อะไรซ่อนแฝงเลย** *(อสโฐ อมายาวี)* เพราะ "ผู้เขียน" เห็นอยู่ รู้ชัดแจ้งด้วยว่า **การนิยมเพียงอวดความแปลกใหม่ สรรหาแต่ความแปลกใหม่ มาป้อนคน ให้เมามันให้มากเพื่อยิ่งๆขึ้น แล้วๆอีกๆ "ใหม่แล้ว–ใหม่อีก"** อย่างนั้น **ไม่ใช่เรื่องน่านิยมเลย !!** และ "ผู้เขียน" ยังเห็นซ้ำลงไปอยู่อีกด้วยว่า **เรื่องหลงนิยมอวดความแปลกใหม่นี้ มันคือ "กิเลสร้าย" มันเป็นการแข่ง "ความเพ้อ" ที่มีแรงจักรจัดจ้านเหลือเกิน ทับถมชีวิตมนุษย์ทุกวันนี้อยู่อย่างทรมานที่สุด โดยมนุษย์เองต่างก็ไม่ไหวทัน หรือไม่รู้ตัว**

ส่วน "ความแปลก" ใน **หนังสือ "ทางเอก"** หรือ แม้ที่ใครก็ตาม เห็นอยู่ว่า เป็น "*ความใหม่*" *ที่ปรากฏขึ้นใน* "*ทางเอก*" นี้ "ผู้เขียน" ก็ขอยืนยันว่า **มันเป็นเพียง "ความเก่า" มาก หรือ "ความเก่า" แท้ อันหนึ่ง ที่ผู้เขียนมั่นใจว่า เป็น "ความเก่า" จริงๆ** จึงมิได้หลงว่า เป็น "ความใหม่" และ ขอบอกว่า ไม่ใช่ "ความแปลก" ความพิสดาร วิตถารอะไรจากสัจธรรมเลย และ ผู้เห็นว่า ดี เห็นว่า ถูก ว่า ควร ก็จะยินดีอยู่เองแหละ

ผู้ยึดความรู้ "ของตน" ที่ตนได้รับมา แท้จริงนั้นแหละ ของ "ใหม่" จริง ๆ และแล้วตนก็หลง "ความรู้ใหม่" นั้น ๆ ของตน **จนเป็น "อัตตา"** เท่านั้นต่างหากที่พาลพาให้เห็นข้อเขียนใน "ทางเอก" เล่มนี้ว่า เป็น**ความแปลกไป** (คือ ไม่เหมือนที่ตนรู้ ตนยึดแล้ว) เป็น**ความใหม่แปลก** (คือ เห็น "ใหม่" นี้ ไม่เหมือนใหม่ของตน) จึงไม่นับถือ ไม่ยินดี

ส่วนผู้ที่ไม่ยึดตัวตน ไม่ยึด ไม่หลงใน "ความรู้" ของตน เมื่ออ่านข้อเขียนในเล่มนี้ **จะพบความแปลก-ความใหม่มากมายจริง ๆ** ซึ่งจะมีความนับถือ และ ยินดีอย่างครามครันจริง ๆ สำหรับผู้เห็นดี เห็นถูก เห็นควร และ จะมีความไม่ยินดี ก็ได้ด้วย สำหรับผู้เห็นว่า ไม่ดี ไม่ถูก ไม่ควร อันเป็น**ส่วนของ "ความเห็น"** ของผู้นั้น ๆ (*อันอาจจะไม่ตรงกันได้อยู่ แม้แต่พระอรหันต์*) แต่ก็จะยังนับถือครามครันอยู่ว่า *เป็น "ความใหม่" ที่แปลกจากที่ตนได้เคยรู้* จะยังไม่ขุ่นเคือง หรือ ติโต้ ดอก ! หากจะติโต้ ผู้นั้นจะต้องหยั่งลงไปดู "เจตนา" หรือ ที่สุดถึง "เจตสิก" ของผู้ทำ "ความใหม่" นั้น ออกมาให้ได้ว่า เขาทำด้วยกิเลสอะไร ? มาก น้อยเพียงไร ? ถ้าเป็น "กิเลส" ก็ถึงจะต้องปรามกันบ้าง ตามสัดส่วนที่เป็นจริง

นี่คือ ความจริงใจ ที่ขอพูดอย่างตรงๆ ซื่อๆ ใครจะถือสาซ้ำหนักไปอีก ก็คงจะช่วยกันไม่ได้แล้ว ก็คงได้แต่เพียงขอ "อโหสิกรรม" กันเถิด !

และอีกเรื่อง ที่ต้องกล่าวไว้ในที่นี้ ก็คือ เรื่องการแปลคำบาลี หรือ วิเคราะห์คำบาลี หรือ การตีความ วินิจฉัยความหมายในคำ ในความ ในประโยค ในเรื่องต่าง ๆ นั้น ก็ขอบอกเลยว่า "ผู้เขียน" ไม่ใช่มหาเปรียญเลย และ "ผู้เขียน" ไม่ได้รู้บาลีจากเรียนดอก ! **แต่ "ผู้เขียน" พึ่งพาอาศัยพระบาลีมากเหลือเกิน พระบาลีช่วย "ผู้เขียน" เป็นหลักฐานให้ "ผู้เขียน" ยืนยัน "ความจริงแน่" และ สื่อรอยลึกแห่งประวัติศาสตร์ ให้ "ผู้เขียน" ได้รู้ยิ่ง ได้หยั่งถึง ได้ยิ่งมั่น ยิ่งคง และ วิจิตรแตกฉานยิ่งขึ้นอย่างเหลือเกิน** ดังจะพอเห็นได้จากข้อเขียนใน "ทางเอก" นี้

และการ "รู้" ความหมาย แม้แต่จะแจกคำแยกตัวถึงขั้นพยัญชนะสระอะไรนั้น ก็เป็นการรู้เองของ "ผู้เขียน" *(สยัง อภิญญา)* จริง ๆ เป็นการรู้ด้วย "ญาณทัสสนะ" อันได้รู้ ดังได้เขียน ได้สาธยาย เป็นทั้งวจีวิภาค–วากยสัมพันธ์ ทั้งหลายทั้งมวลมานั้นแล

มันจะเป็นจริง หรือ ไม่เป็นจริง มันมีดี หรือ ไม่มีดี ไฉน ? ก็ขอให้ผู้รับรู้ รับอ่านโปรดวินิจฉัยเอาเถิด !

"ผู้เขียน" รู้ดี ว่า "ความเห็น" ของตน **ได้ต่างจาก** ที่ผู้ได้เรียน "บาลี" มาตามแบบฉบับท่านรู้กัน–ยึดกันอยู่ และ "ผู้เขียน" ก็ขอบอกด้วยว่า อย่างที่ท่านผู้เรียนรู้บาลีทั้งหลาย รู้กัน หรือ แปลไว้ ให้ความหมายไว้นั้น ๆ "ผู้เขียน" ก็ได้พยายามรู้ตาม เข้าใจด้วยกับของผู้ที่เรียนบาลีมาตามหลักไวยากรณ์ หลักภาษา ให้ความหมายไว้ แปลไว้ทุกอัน **ซึ่ง "ผู้เขียน" ก็ได้อาศัย ได้พึ่งพามากยิ่ง เป็นพระคุณมากยิ่ง สูงยิ่งเหลือเกินเช่นกัน** และ ท่านผู้รู้ทั้งหลายก็ได้ทำเป็นถูก–เป็นผิดตามขั้นตอนแห่งสัจธรรมดีที่สุดแล้ว ไม่มีอะไรที่ไม่ใช่ "สัจธรรม"

ที่ "ผู้เขียน" รู้บาลีต่าง ๆ จนหาญกล้าวิเคราะห์วิจัยนั้น มิใช่เดาสุ่ม หรือ โมเมอย่างไร้หลักการ อย่างปราศจากหลักฐาน หรือ ไม่มีหลักวิชาการ อย่างนั้นไม่ ! ขอเพียงว่า ท่านผู้ใด ก็ดี ใคร ก็ตาม อย่าพึงคิดมั่นยึดมั่นว่า "หลักวิชาการ" นั้น มี "หลักเดียวแบบเดียว" เท่าที่เราได้เรียน ได้รู้ ได้ใช้มานั้น เท่านั้น ในทุก ๆ สิ่ง เท่านั้นแหละ

"ผู้เขียน" ทำงาน ศาสนธรรมด้วย **ศรัทธาแห่งเลือดและวิญญาณแท้ทุกหยดสุดชีวิต** "ผู้เขียน" เห็น "ศาสนธรรม" มีค่าเหนือยิ่งกว่าสิ่งใด จึงได้ถอดถอนชีวิต และ หลุดพ้นจากความเป็น "คนมีสมบัติทางโลกีย์" มาเป็น "คนมีสมบัติทางศาสนา" เต็มรูป เต็มเวลา เพราะ **ใจที่เต็มด้วยปัญญา ด้วยศรัทธาใน "ศาสนธรรม" จริงแน่ยิ่งแท้ที่สุด อย่างที่สุดของตน** "ผู้เขียน" เทิดทูน และรู้ค่าของ "ศาสนธรรม" ว่า ยิ่งใหญ่กว่าชีวิตของ "ผู้เขียน" เป็นร้อยเท่าพันทวี ดังนั้น "ผู้เขียน" จะไม่ทำอะไรลงไปด้วย ความประมาท ความห่ามหลงตน ความเล่น ความละเมิด ความลบหลู่–จาบจ้วง สิ่งอื่น ผู้อื่นด้วยอารมณ์ ในสิ่ง ในผู้ที่รู้อยู่ ว่า ไม่ใช่เรื่องเล่น ไม่ใช่เรื่องควรลบหลู่–จาบจ้วง เป็นอันขาด แต่จะทำลงไปด้วยความมั่นใจ ในความรู้–ความเห็น โดยเฉพาะในการแปล "พระบาลี" วิเคราะห์–วิจัยเรื่องสำคัญของ "ศาสนธรรม" **อย่างในหนังสือ "ทางเอก" นี้ "ผู้เขียน" ทำด้วย เลือดทุกหยด ด้วย วิญญาณทุกสูญญาณู ตรวจตรา ระมัดระวัง ใช้ทั้งเวลามากหลาย ใช้ทั้งเรี่ยวแรงมากมาย หยั่งแล้วหยั่งอีก ด้วยภูมิ ด้วยญาณทัสสนะอันยิ่ง ให้ถึงที่สุด อย่างบริสุทธิ์**

"ผู้เขียน" รู้บาลี จนกล้าพูด และ ทำลงไปอย่างใดๆ นั้น "ผู้เขียน" ได้ทำลงไปด้วยความมั่นใจ ในความรู้–ความเห็น จนจริง จากสภาวธรรม ที่มีประกอบกับพยัญชนะ บัญญัติ **มิได้รู้ "บาลี" โดยโดดเดี่ยวเพียงพยัญชนะ, สระ หรือ แปล "บาลี" ด้วยความรู้เพียงภาษาหนังสือ วากยสัมพันธ์แห่งอักขระของ "บาลี" เท่านั้น** ไม่! แต่มีความรู้สืบแต่จาก "ต้นเค้าสภาวธรรม" เป็นรากฐาน จึงย้อนออกมาวิเคราะห์พยัญชนะบัญญัติ

หรือ แปล "บาลี" ไม่ใช่แปล "บาลี" เพียงตามระบบแห่งไวยากรณ์ เท่านั้น อันเป็นระบบที่เกิดตามหลังสภาวธรรม หรือ ตามหลัง "ภาษา" ด้วยซ้ำ ดังมหาเปรียญส่วนใหญ่ท่านแปลกันอยู่นั้น ไม่เลย *"ผู้เขียน" ขอรับว่า "ผู้เขียน" นั้น เป็นคนเรียนน้อย รู้น้อย แต่ "ผู้เขียน" ก็ขอยืนยันว่า สิ่งที่ "รู้" นี้ๆ ของ "ผู้เขียน" แม้จะน้อย ก็ขอย้ำว่า เป็นการรู้ยิ่ง เห็นจริง* **"ผู้เขียน" ขอเอาสำคัญที่ "รู้จริงมีสภาวะแท้แน่มั่น" แม้จะรู้น้อย จะไม่ขอเอาสำคัญที่ "รู้มากปากกว้าง" แต่ไม่มั่น ไม่เด็ดขาด ไม่มีสภาวะแท้ นั้นดอก !**

ก็ขอให้ "สังเกต" กันดีๆ เถิด เผื่อจะช่วยให้ท่านผู้ที่หลงยึดถือ ได้ "เปิดจิต" รับส่วนที่น่าจะได้รับไปบ้าง เพราะ "ผู้เขียน" ต้องขอขอบพระคุณท่านมหาเปรียญทั้งหลายที่ได้แปลพระบาลีไว้ให้ "ผู้เขียน" ได้รู้ ได้เข้าใจนั้น เป็นบุญคุณเหลือแสนจริงๆ

ดังนั้น เผื่อท่านมหาเปรียญ ผู้รู้ จะรับประโยชน์ได้จาก ผู้ไม่ใช่มหาเปรียญนี้ไปได้บ้างแม้เท่าธุลี ก็ยังจะพอมีกตัญญูกตเวทีแก่กันและกันบ้าง

ผู้เปิดจิต และ ปลดตนเท่านั้น ที่จะสบาย และเจริญยิ่งเป็นที่สุด

อะไรผิดสัจธรรม ในหนังสือเล่มนี้ กรุณาบอก "ผู้เขียน" ด้วย อย่าได้เกรงใจ เพราะ "ผู้เขียน" แม้จะต้องตาย ก็เพื่อ "สัจธรรม" เท่านั้น "ผู้เขียน" จึงไม่ต้องการให้ "ตนเอง" หลงผิดใน "สัจธรรม" ใดๆ เลยด้วยจริงๆ.

"ผู้เขียน"

31 กรกฎาคม 2522.

คำนำ

หนังสือ "ทางเอก" เล่มนี้ เมื่อผู้ใดได้อ่านแล้ว จะเห็นได้ชัดทันทีว่า ไม่ใช่หนังสือที่ตั้งใจจะเขียนขึ้นมาให้เป็น "ตำรา" อะไร หมายความว่า ไม่ได้เรียบเรียงวางโครงแผน แบ่งช่วงตอนที่จะอธิบายให้รัดกุมเฉพาะช่วงนั้น ๆ ตอนนั้นๆ และแล้วก็ผูกแต่ละตอนแต่ละข้อแต่ละหมวดให้มันขยายกันเองไปเรื่อย ๆ เป็นต้น เป็นกลาง เป็นปลาย ได้ระเบียบเรียบร้อยกระทัดรัด ไม่รุ่มร่าม อธิบายซ้ำแล้ว ซ้ำเล่า อย่างหนังสือ "ทางเอก" เล่มนี้

ซึ่งก็เป็นจริงทุกประการ

เนื่องจาก "ผู้เขียน" ไม่เคยคิดอ่านจะเขียน "ตำรา" มาก่อนเลยในชีวิต นั้น ๑ โดยเฉพาะ "ผู้เขียน" ไม่ใช่ผู้คงแก่เรียน และ อีกอนึ่ง หนังสือ "ทางเอก" นี้ ก็เป็นเพียงคำบรรยาย ที่ "ผู้เขียน" ทำขึ้นบรรยายสู่หมู่สหธรรมิก ในช่วงที่รับผิดชอบ จะต้องอบรมหมู่ให้ได้รับประโยชน์ธรรม ให้ดีที่สุด มากที่สุด ตรงเป้าที่สุด เร็วที่สุด เหมาะกับบุคคลในกาละนั้น ๆ หมู่ชนนั้น ๆ เป็นที่สุดด้วยเท่านั้น โดยไม่ได้วางโครงเรื่อง (plot) ไว้ก่อนเลย จับกระดาษปากกาได้ ก็เขียน ๆ ๆ ไปเรื่อย ๆ

ข้อความที่บรรจุอยู่ใน "ทางเอก" นี้ จึงเป็น คำบรรยาย คำอธิบาย คำสรุป อะไรต่ออะไร ไปต่าง ๆ ตามเพลง ตามโอกาสอันควร เพื่อ "บุคคล" ที่กำลังได้รับการอบรมอยู่ในขณะนั้น ๆ เรื่องใด จุดใด จำเป็น สำคัญเฉพาะ "บุคคล" ที่เป็นตัวจริงในขณะนั้น ๆ จึงถูกนำมากล่าวซ้ำแล้วซ้ำอีก เพื่อเน้นส่วนที่ควรเน้นเฉพาะกาล เฉพาะบุคคล ซึ่งเมื่อรวมคำบรรยายทั้งหมดมาเป็นหนังสือ ผู้ไม่จำเป็นเฉพาะต้องได้รับ "การเน้น–การซ้ำทวน" ดังกล่าวนั้น มาอ่านเข้าตอนนี้ ก็ออกจะรู้สึกเฝือ รู้สึกว่า รุ่มร่ามไป ก็ได้ เพราะไม่ได้รื้อถอน ไม่ได้เรียบเรียงใหม่

แต่แม้จะอธิบายซ้ำ สำหรับผู้ไม่ยึดถือในแง่แค่นี้ ก็คงได้ประโยชน์อยู่นั่นเอง และที่จริง การอธิบายซ้ำนั้น ๆ บางทีก็เป็นแง่ใหม่สุขุมขึ้น แปลกไปอยู่เสมอ ๆ

กว้างขวางสัมพันธ์ลึกซึ้งไปอีกเสมอ (**เวยยากรณะ,อุทาน,อัพภูตธัมม**) เท่าที่ "ผู้เขียน" จะขยายให้พิสดารได้ และแม้จะสรุปก็เป็นแง่เป็นประเด็นที่ควรย้ำควรเน้น ไม่ให้หลงออกนอกแก่นนอกแกนนั้น ๆ เสมอนั่นเอง (**เคยยะ, คาถา, ชาดก**) ตามลักษณะของ **สัตถุศาสตร์**

ดังนั้น ผู้อ่านจงพึงอ่านจงพึงรู้ให้เป็น "**สุตตะ**" และจงรู้ให้เป็นจริงเถิดว่าตอนไหนซ้ำ มันก็คือ "**อิติวุตตกะ**" นั้นแน่แท้ อย่าให้เกิด "อกุศลจิต" จนทำให้ตนต้องเสียผลไปเปล่า ๆ ล่ะ ! แล้วจงทำตนให้เป็นผู้ถึงซึ่ง "**เวทัลละ**" นั้น ๆ เทอญ

หนังสือ "ทางเอก" นี้ เริ่มเขียนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ เขียนไป ใช้บรรยายไป แก่หมู่สหธรรมิกไปตลอดเวลาติดต่อกันทั้งภาคปฏิบัติจริง แม้อยู่กับที่ หรือแม้ออกจาริกไป ขึ้นเขา ลงห้วย เข้าป่า อยู่ข้างถนนหนทาง กลางฝน กลางแดด หรืออยู่กลางตลาด กลางสนามชุมชนไหน ๆ ก็คงเขียนไปเรื่อย ๆ ตราบจนถึง พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงได้จบ "จรณะ ๑๕" ลง ก็คิดว่า คงจบ แต่ก็ยังเห็นควรจะผนวกเรื่อง "อาณาปาณสติ" พิสดารเข้าไปให้ครบบริบูรณ์

และเมื่อเขียนขึ้นใช้บรรยายอบรมอยู่นั้น ก็ได้มีการนำไปพิมพ์โรเนียวแจกจ่ายสู่กันอ่าน บ้างก็รวบรวมไว้ได้ครบ บ้างก็ได้กะปริดกะปรอย ทั้ง ๆ ที่ได้รับการพิมพ์โรเนียวแจกกันซ้ำแล้วซ้ำอีกมากครั้ง หมดเงินค่าโรเนียวกันไปเฉพาะโรเนียวเรื่องนี้ รวม ๆ แล้วก็หลายหมื่นบาท ก็ยังมีผู้ได้คำบรรยายชุดนี้ไว้ไม่ครบนั้นมากมาย ส่วนผู้ได้ครบนั้น มีน้อยราย

เมื่อมีผู้ที่ได้อ่านได้พบมากผู้มากคนเข้า ก็มีผู้ปรารภอยากจะให้ได้จัดพิมพ์เป็นหนังสือจริง ๆ ออกสู่สาธารณชน หลายเสียง "ผู้เขียน" ก็ได้แต่รับทราบ เพราะลำพัง "ผู้เขียน" นั้น จะบันดาลให้มันออกมาเป็นหนังสือดังกล่าวนั้นไม่ได้ "ผู้เขียน" เป็นผู้ไม่มีกำลังทรัพย์ ทั้ง ๆ ที่ "ผู้เขียน" ก็เห็นด้วย ที่มันก็น่าจะได้พิมพ์ออกมาเผยแพร่สู่กันอ่านอย่างยิ่ง เพราะมันเป็นแนวทาง–เนื้อหาของการปฏิบัติธรรมแท้ ๆ ตรง ๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้คนเป็นอย่างมาก ในขณะที่ธรรมะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กำลังสับสน จำแลงรูปด้วยเล่ห์มนุษย์ไปต่าง ๆ บางรูปบางนามก็จนกลายเป็นของปลอมของเถื่อนไปแล้ว เช่นที่เห็น ๆ กันอยู่ทุกวันนี้

คำบรรยายที่เป็นหนังสือ "ทางเอก" นี้ ได้ใช้งานจริงมาแล้ว ได้ช่วยผู้ปฏิบัติธรรมจริงๆ จนมีผลมาแล้ว ดังนั้น จึงหวังว่า เมื่อได้พิมพ์เป็นหนังสือออกเผยแพร่กว้างขวางขึ้น ก็คงจะทำหน้าที่ช่วยผู้อื่นได้อีกบ้าง เป็นแน่

ในโลก ในสังคมมนุษย์ทุกวันนี้ กำลังจะเป็น "กลียุค" หรือ บางคนเรียกว่า "กลียุค" แล้วด้วยซ้ำ **เพราะ โลก เพราะ สังคม แล้ง "ธรรมะ"**

เครื่องมือสำคัญที่สุด ที่มนุษย์ชาติในโลกขณะนี้ กำลังต้องการมาใช้เพื่อปราบยุคเข็ญนั้น **ไม่ใช่อะไรเลย คือ "ธรรมะ" ที่เป็นสัจธรรมเท่านั้น** แต่มนุษย์เองยังไม่เชื่อ เพราะยังไม่รู้จริง–ยังมองไม่เห็นได้–ยังไม่เคยลองดูจนมีประสิทธิภาพของ "ธรรมะ" ดูจริงๆ

ยอดแห่งความใฝ่ฝัน–ไขว่คว้า–แสวงหา ของมนุษย์ทุกวันนี้นั้น คือ สันติภาพ ความยุติธรรม ความอิสระเสรี อย่างสัมบูรณ์พูนสุข ที่ราบรื่นร่มเย็นของมนุษย์ทุกผู้ทุกกลุ่มสังคม แต่จะเกิดไม่ได้ อย่างมั่นคงถาวร และจริงจังเลย ถ้าคนทั้งหลาย ไม่มุ่งหน้าหันเข้าหา "ธรรมะ" ปรับปรุง "จิตวิญญาณ" ของตน และของกันและกัน

โลก และกลุ่มมนุษย์ทุกกลุ่มในโลกทุกวันนี้ ไม่มีอะไรจะจำเป็นที่สุดอย่างรีบด่วนที่สุดเท่า "ธรรมะ" ที่เป็นสัจธรรม ขอยืนยันดังนี้ จริงๆ

มนุษย์ยุคสมัยนี้ เก่งที่สุดแล้วจริงๆ ในทางการสร้างสรร และวาง "ระบบ" ต่างๆ อันเป็นเรื่องของ "วัตถุ"

แต่มนุษย์ยุคสมัยนี้ ก็ล้มเหลว เลอะเลือน และไร้ประสิทธิภาพที่สุดเช่นกัน ในทางการสร้างสรร และวาง "ระบบ" ต่างๆ อันเป็นเรื่องของ "จิตวิญญาณ"

หากไม่สร้าง "สมดุล" ฝ่าย จิตวิญญาณ ของมนุษย์ขึ้นมาให้ได้ นั่นคือ การล้มเหลวอย่างสิ้นชาติแห่ง ความเป็นมนุษย์ ในสังคม ในโลก

แม้ใครจะยังไม่เชื่อดังนี้ ในขณะนี้ ก็ตามเถิด แต่ก็ขอยืนยันคำกล่าวนี้

"ผู้เขียน"

อภิณหปัจจเวกขณธรรมสูตร

อังคุต. ทสก. ข้อ 48

ธรรม ๑๐ ประการ อันบรรพชิตพึงพิจารณาเนืองๆ
ในประการที่ ๑๐ นั้น มีใจความว่า :-

อัตถิ นุ โข เม อุตตริมนุสสธัมมา อลมริยญาณทัสสนวิเสโส อธิคโต
โสหัง ปัจฉิเม กาเล สพฺรหฺมจารีหิ ปุฏฺโฐ น มังกุ ภวิสฺสามีติ

คุณวิเศษญาณทัสสนะอย่างแท้จริงที่เป็น "อุตตริมนุสสธรรม"
อันเราบรรลุแล้ว นั้นหนะ *มีอยู่หรือไม่ ?*
ที่จะให้เราเป็นผู้ไม่เก้อยาก
ในเวลาเพื่อนนักปฏิบัติธรรม ถาม ในกาลภายหลัง.